

indeholder det Forslag, der er udgaaet fra mig, og ikke fuldkomment tilfredsstillende min Tanke, skøndt jeg tilstaaer, at ogsaa det Forslag, der var udgaaet fra mig, vilde være kommet i Strid med den Fordring, som den ærede 4de Landssthingsmand for Kjøbenhavn (Blechingberg) troer at burde gjøre gjældende. Hvad angaaer den Fare, der ved denne Bestemmelse skulde kunne opstaae for Folketirken ligeoverfor Catholicismen, da kan jeg efter min Opfatning ikke lægge Vægt derpaa, uagtet jeg baade som Protestant og som for Diebliffet Minister er i et Land, hvor der Gudsfeløer er i det Væsentlige en saa stor Lighed i Folkets kirkelige Væsen, uagtet jeg som Saadan paa ingen Maade ønsker Catholicismen fremmet her i Landet. Jeg vilde, uden at tale om det Religiøse, af reent politiske Hensyn beklage, om Catholicismen fik en stor Udbredelse her i Landet. Men Frihed er den givne, og Hindringen mod dens Udbredelse troer jeg maae søges paa et andet Sted. Hvad er det nu, man siger, der gjør Catholicismen saa farlig? Det er dens Fiksen efter Profelyter i Almindelighed og efter Børn i Særdeleshed, der er den bebrejdet. I den Henseende stemmer jeg i det Hele overeens med, hvad der blev udtalt af den ærede 1ste Rigsdagsmand fra Sorø og Præsto Amt. Jeg troer, at enhver Kirke er bygget paa Troen om dens egen Rigtighed og dens egen saliggjørende Kraft, og jeg troer, at Profelytmageriet i en god Betydning hører med til enhver Kirkes Pligter. Enhver Kirke skal stræbe at udbrede den Sandhed, som den troer at indeholde, og naar man nu siger, at Catholicismen stræber at drage i de blandede Ægteffaber først Ægtefolkene og dernæst i ethvert Tilfælde Børnene hen til sig, saa gjør den det ved sin Magt over Samvittighederne. Ligeoverfor denne Bestræbelse af Catholicismen har der hidtil staaet en borgerlig Lov, der jo ganske med den samme Genfibighed sagde: I skulle Alle være Lutheranere. Thi det er dog ikke at bebrejde Catholicismen, at han vil gjøre Alle til Catholiciser, naar Lutheraneren paa sin Side vil gjøre Alle til Lutheranere, og vore Love have jo hidtil udtalt, at i blandede Ægteffaber mellem Catholiciser og Lutheranere, skulle alle Børnene være Lutheranere. Bestræbelsen er altsaa den samme

paa begge Sider, men den fremtræder i en forskjellig Form; Catholicismen har overladt det til Præsten; Lutheranismen staaer her dækket af den borgerlige Lov, og idet Lutheranismen fandt sig dækket ved den borgerlige Lov, har den deels selv forsømt, hvad den skulde, og deels har den mistkjendt sin Forpligtelse og lagt en intolerant Bestræbelse i det, som, betragtet fra Kirkens Standpunkt, virkelig er berettiget og en Forpligtelse. Jeg kan ikke anerkjende det for at være et Tegn paa Intolerance, at den lutheriske Præst, hvor der indgaaes et blandet Ægteffab, søger at holde paa den lutheriske Part, søger at beholde denne Part for den Kirke, han anseer for at være den sande, og søger at virke til, at Børnene føres derhen. Thi lader os ikke gaae ud fra vor egen stærkere eller svagere Overbeviisning, men lader os et Diebliff sætte os hen paa det virkelig kirkelige Standpunkt, hvor man ikke nærer nogen Tvivl om Kirkens og den særegne Kirkes saliggjørende Kraft. Paa dette Standpunkt maae vi staae. Men stille vi os der, saa maa den lutheriske Kirke anvende de samme Vaaben, som den lutheriske Kirke anvender; den maa virke paa Samvittighederne, og man maa ikke sige, at det er et intolerant Samvittighedsplageri, som den catholiske Præst udøver, naar endogsaa den lutheriske Præst paakalder den borgerlige Lov i en lutherisk Stat, der udøver den samme Lov. Hvad man maa sige kan stræbe efter, det er, at den lutheriske Kirke ogsaa skal faae Frihed til at paalægge sine Præster den samme Forpligtelse, som den catholiske har. Det kan være, at det Spørgsmaal engang vil forekomme, om den protestantiske Kirke ikke vil sige: Ja, stilles vi saaledes lige og uden Bestyttelse lige over for den catholiske Kirke, saa maae vi anvende de samme Midler og iagttage de samme Forholdsregler. Naar den catholiske Præst vil føre alle Børnene hen til Catholicismen og ellers nægte sin Kirkes Bistand, saa maae vi føre dem alle hen til Lutherdommen og ellers nægte vor Kirkes Bistand. Maa sige vil Kirken engang forlange, at Staten skal tillade dette, og man skal da vogte sig for, lige over for saadanne Spørgsmaal, at tale om Mangel paa Tolerance. Tolerance er noget Andet end Ligegyldighed hos